

Arvamuste ja kooskõlastuste koondtabel

1. KOOSKÕLASTUSED

Jrk nr	Kaasatud kooskõlastaja	Kooskõlastuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud kooskõlastuse osas
1	Põllumajandus- ja Toiduamet Alus: EhS § 42 lg 7 p 1; MaaParS § 48 ja 50 Kiri 13.11.2024 nr 6.2-2/44076	<i>(Selgitus: Avaliku väljapaneku perioodil 11.11.2024-09.12.2024 täitis MaaParS § 48 ja 50 seatud ülesandeid Põllumajandus- ja Toiduamet)</i> Olete esitanud Põllumajandus- ja Toiduametile seisukoha andmiseks otsuse eelnõu „Riigitee 8 Tallinn – Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni – Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituse ehitusloa menetlusse kaasamine ja KMH algatamata jätmise“. Projektis „Riigitee 8 Tallinn – Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni – Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik“ käsitletud maanteelõigud asuvad osaliselt maaparandusehitise (maaparandussüsteemi/ehitise kood 4109450010540/001) maa alal. Tulenevalt eespool toodust ei esita Põllumajandus- ja Toiduamet ehitusloa ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta täiendavaid ettepanekuid ega vastuväiteid.	Otsus: Lugeda ehitusloa eelnõu kooskõlastaja poolt kooskõlastatuks.

2. ARVAMUSED

2.1. Puudutatud asutused ja isikud

Jrk nr	Arvamuse esitaja	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Keskkonnaamet Kiri 02.12.2024 nr 6-3/24/24490	Esitasite Keskkonnaametile keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 11 lg 2 ² ja ehitusseadustiku § 42 lg 7 alusel kooskõlastamiseks või arvamuse avaldamiseks ehitusloa eelnõu ning seisukoha võtmiseks korralduse „Tee ehitusloa andmine riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituseks ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ eelnõu. Menetluse esemeks olev riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 asuv Tähetorni– Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik paikneb Harju maakonnas Saue vallas Hüüru, Alliku ja Vatsla külates ning Harku vallas Harku alevikus ja Laabi külas ning Tallinna linnas. Projekti eesmärk on liiklusohutuse taseme ja sõidumugavuse tõstmine, sujuvama liikluskeskonna loomine ning selleks vajaliku tehnilise teemaa määramine. Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) kohaselt (seisuga 02.12.2024) ei jää projektalale kaitseala, hoiuala, püsielupaika ega kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndit. Lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning teadaolevast informatsioonist, on Keskkonnaamet asjaomase asutusena seisukohal, et kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju (KeHJS § 22 mõistes) ning keskkonnamõju hindamise algatamine ehitusloa menetluses ei ole eeldatavalt vajalik. Juhime tähelepanu järgnevale: <ol style="list-style-type: none"> Keskkonnaamet on varasemalt projekteerimistingimuste eelnõu kohta märkuseid esitanud 04.01.2023 kirjaga nr 6-2/23/249. Eelhinnangu kohta märkuseid esitanud 28.09.2023 kirjaga nr 6- 3/23/19741. Juhime tähelepanu, et looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal, on keelatud (looduskaitse seadus § 55 lg 61 p-d 1 ja 2). Seega raieid ja mürarikkaid töid tuleb teha väljaspool lindude peamist pesitsusperioodi, milleks on 15. märts kuni 31. juuli. Lisaks märgime, et tööde piirkonnas kinnistu 8 Tallinn-Paldiski tee L43 läheduses asub II kaitsekategooria kaitsealuse liigi jumalakäpp (Orchis mascula; KLO9351027) leiukoht, mis on EELISes kantud 25.06.2024. Kuna esitatud eelhinnangu versioon on koostatud 04.10.2023, siis antud liiki eelhinnangus käsitletud ei ole. Palume eelhinnangut täiendada ja liigi leiukoha piir tuua välja ka üldskeemil (Põhimaantee nr 8 Tallinn- Paldiski km 13-14). Juhime tähelepanu, et II kaitsekategooria taimede kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine, on keelatud. Tahtlikuks kahjustamiseks ei ole looduskaitse seaduse §-s 49 nimetatud tegevuskava meetmete elluviimine ning tahtlikuks kahjustamiseks võib mitte lugeda ka tegevust Keskkonnaameti nõusolekul II kaitsekategooria taime väheesinduslikes populatsioonides (looduskaitse seadus § 55 lg 7).	Põhjendus: Võetakse teadmiseks Keskkonnaameti seisukoht, et kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju (KeHJS § 22 mõistes) ning keskkonnamõju hindamise algatamine ehitusloa menetluses ei ole eeldatavalt vajalik. Samuti võetakse teadmiseks kirja punktides 1-4 toodu. Mh asjaolu, et raieid tuleb teha väljaspool lindude peamist pesitsusperioodi, milleks on 15. märts kuni 31. juuli. See nõue lisati ettepaneku alusel ehitusloa kõrvaltingimuseks. KMH eelhinnangut on täiendatud vastavalt p 3 esitatud infole II kategooria kaitsealuse liigi leiukohast. Kavas on enne ehitustöid inventeerida II kategooria kaitsealuse liigi kasvukoht, selgitada võimalik kattuvus teelahendusega ja vastavalt sellele kavandada vajalikud tegevused (kattuvuse puudumisel tagada taimede säilimine ja kaitsmine ehituse ajal; kattuvuse olemasolul lähtuda liigieksperti soovitustest, vajadusel koostada Keskkonnaametiga koostöös liigi ümberasustamise projekt). Sellekohane nõue lisati ettepaneku alusel ehitusloa kõrvaltingimuseks. Otsus: <ol style="list-style-type: none"> Raieid tuleb teha väljaspool lindude peamist pesitsusperioodi, milleks on 15. märts kuni 31. juuli. Enne ehitustöid inventeerida II kategooria kaitsealuse liigi kasvukoht, selgitada võimalik kattuvus teelahendusega ja vastavalt sellele kavandada vajalikud tegevused.

2	<p>Maa-amet</p> <p>Kiri 15.11.2024 nr 6-3/24/13899-2</p>	<p><i>(Selgitus: Avaliku väljapaneku perioodil 11.11.2024-09.12.2024 oli asjaomase asutusega menetluse kaasatud Maa-amet, kes on hiljem moodustatud Maa- ja Ruumiameti eellane)</i></p> <p>Teavitaste 11.11.2024 kirjaga nr 8-1/21-298/19304-1 Maa-ametit, et Transpordiamet algatas 01.11.2024 tee ehitusloa andmise menetluse riigitee 8 Tallinn–Paldiski tee km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituseks. Kaaskirjas selgitate, et tee ehitustööd toimuvad eeldatavalt 2030. aasta paiku, täpne aasta on praegu teadmata ja sõltub riigi rahastusotsustest. Seetõttu antakse ehitusluba kehtivusega 7 aastat. Tee ehitustööd toimuvad vastavalt Roadplan OÜ tööle nr 21059 „Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik“, põhiprojekt. Ühtlasi edastaste arvamuse avaldamiseks ehitusloa eelnõu ning seisukoha võtmiseks keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamata jätmise eelnõu.</p> <p>Maa-amet on varasemalt 10.06.2022 kirjaga nr 6-3/22/9094-2 ja 28.12.2022 kirjaga nr 6-3/22/9094-4 andnud seisukoha projekti koostamise kavatsuse ja projekteerimistingimuste eelnõu osas. 31.07.2023 kirjaga nr 6-3/23/10795-2 edastasime seisukoha põhiprojekti „Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik“ (töö nr 21059) lahendusele. Transpordiamet edastas 14.06.2023 kirjaga nr 8-4/23/13333-1 Maa-ametile taotluse projekti alas olevate Maa-ameti volitusele olevate kinnisasjade jagamiseks ja üleandmiseks koos vajalike ärälõigete asendiplaanidega. Taotlust täiendati 15.08.2023 kirjaga nr 8-4/23/13333-5, milles paluti jätkata riigivara valitsemise üleandmist kogu Vaha kinnisasja (tunnus 72701:001:0142) ulatuses (vastavalt Maa-ameti 31.07.2023 kirjas nr 6-3/23/10795-2 tehtud ettepanekule). Taotlus on käesoleval hetkel menetluses.</p> <p>Projekti alas on järgmised riigi omandis olevad kinnisasjad, mille riigivara valitseja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning volitatud asutus Maa-amet:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Eedu (tunnus 72701:001:0189) kinnisasjale ulatub projekti ala, kuid teed ega ärälõiget ei ole eelprojekti kinnisasjale kavandatud. Kinnisasja katastripiiri läheduses on kavandatud raadamine ning kinnisasja piirile on projekteeritud kraav olemasoleva kraavi asukohta ja murukattega nõlv. Kinnisasi on antud põllumajanduslikul eesmärgil rendile (tähtajaga kuni 1.10.2027) kuid kavandatavad tegevused ei kattu rendile antud alaga. o Timuti tee 5 (tunnus 19801:001:3993) kinnisasjale ulatub projekti ala, kuid teed ega ärälõiget ei ole kinnisasjale kavandatud. Ehitusloa taotluse lisana esitatud asendiplaani kohaselt paikneb tee ala vähesel määral kinnisasja läänenurgal. Kinnisasi on antud põllumajanduslikul eesmärgil rendile (tähtajaga kuni 1.10.2026). o Uus tn 14 (tunnus 19801:001:3449; S 100%; 7213 m²). Projekteeritud kergtee ja sõidutee läbivad kinnisasja kesk- ja lääneosa. Taotletava ärälõike (pos 28) ligikaudne pindala on 3675 m². Ärälõike ala hõlmab kogu kinnisasja lääneosa. o Vaha (tunnus 72701:001:0142; 100% S; 3253 m²). Projekteeritud kergtee ja sõidutee läbivad kinnisasja keskosa. Taotletava ärälõike (pos 20) ala hõlmab kogu kinnisasja. o Uus tänav (tunnus 72701:001:0722). Projekteeritud kergteed ja sõiduteed läbivad kinnisasja. Taotletav ärälõige (pos 18) hõlmab kogu 4005 m² suurust kinnisasja. o Haku (tunnus 72701:001:0721; S 100%; 7.22 ha). Projekteeritud kergteed ja sõiduteed läbivad kinnisasja lääneosa ning põhjaosale ulatub murukattega nõlv, raadamise ala, likvideeritav elektritrass ja selle jätkumuhvid ning projekteeritud truup. Taotletava ärälõike (pos 2) ligikaudne pindala on 37 831 m², ning see hõlmab kinnisasja lääneosa ning põhjaserva. o Kelluka (tunnus 72701:001:0110; 100% M; 2.16 ha) kinnisasja läbivad projekteeritud sõidu- ja kergteed. Taotletava ärälõike (pos 8) ligikaudne pindala on 18 674 m². Pärast ärälõiget jääb Kelluka kinnisasja lääneserva 2926 m² suurune katastriüksus, millel puudub edaspidi juurdepääsutee. o Ivastiku (tunnus 72701:001:0103; 100% M; 13101 m²) kinnisasja läänenurka ja keskosa läbivad projekteeritud sõiduteed. Taotletava ärälõike (pos 4) ligikaudne pindala on 8667 m² ning see hõlmab kogu kinnisasja lõunaosa. Ivastiku kinnisasja ärälõikest välja poole jäävale osale on näidatud juurdepääsutee („Angerja DP juurdepääs“). Maa-ametil puudub info viidatud detailplaneeringu kohta. o Voolu (tunnus 72701:001:0112; 100% M; 4.93 ha). Kinnisasja lõunaserva on projekteeritud kerg- ja sõidutee osad. Taotletava ärälõike (pos 6) ligikaudne pindala on 2721 m². Kinnisasi on antud põllumajanduslikul eesmärgil rendile (tähtajaga kuni 1.10.2026). Rendile antud ala kattub osaliselt ärälõike alaga. 	<p>Põhjus: Kirjas esitatud info võetakse teadmiseks ja arvesse, sh ehitustöödega ei alustata enne, kui tee ehitamiseks vajalik ala on riigivaraasutuses sätestatud korras üle antud ning Maa-ameti volitusele jäävatele kinnisasjadele projekteeritud tehnovõrgutrassidele maakasutusõigus seatud.</p> <p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Arvestada, et ehitustöödega ei tohi alustada enne, kui tee ehitamiseks vajalik ala on riigivaraasutuses sätestatud korras üle antud ning Maa-ameti volitusele jäävatele kinnisasjadele projekteeritud tehnovõrgutrassidele maakasutusõigus seatud. 2) Puudub vajadus ehitusloa eelnõu muutmiseks.
---	--	---	--

		<p>o Pääsukese tee 1a (tunnus 72701:001:0794; 100% Ä; 3710 m²). Läbi kinnisasja keskosa on projekteeritud sõidutee ja kergtee. Taotletava äralõike (pos 46) ligikaudne pindala on 2477 m².</p> <p>o Läbi Gustavi (tunnus 72701:001:0646; 100% M; 67.88 ha) kinnisasja keskosa on projekteeritud tee. Taotletava äralõike (pos 32) ligikaudne pindala on 36 763 m². Kinnisasi on antud põllumajanduslikul eesmärgil rendile (tähtajaga kuni 1.10.2026).). Rendile antud ala kattub osaliselt äralõike alaga.</p> <p>o Ildase kinnisasja (tunnus 72701:001:0109; 100% M; 11074 m²) läänenurka läbib teemaa piiriettepaneku ala. Taotletava äralõike (pos 72) ligikaudne pindala on 147 m².</p> <p>o Kliko kinnisasjal (tunnus 72701:001:0289) on ette nähtud kraavi puhastamine ja olemasoleva tee likvideerimine. Kinnisasjale on kavandatud uus juurdepääsutee.</p> <p>Projekti alas paiknevale 8 Tallinn-Paldiski tee L15 maaüksusele (tunnus 72601:001:1208) on projekteeritud kergteed. Maaüksus on kantud katastrisse, kuid selle osas on maareform lõpule viimata. Reformimata maadele kavandatud töid on võimalik teostada ja ehitamisega alustada alles pärast reformimata maadel maareformi läbiviimist.</p> <p>Maa-amet on varasemalt selgitanud, et Maa-ameti volitusel olevatele kinnisasjadele kavandatud teid on võimalik rajada alles pärast kui tee ehitamiseks vajalik ala on riigivaraseaduses sätestatud korras üle antud. Projekti alas paiknevatele põllumajanduslikul eesmärgil rendile antud kinnisasjadele projekteeritud teede rajamine eeldab rendilepingute muudatust. Maa-amet nõustub ehitusloa väljastamisega tingimusel, et ehitustöödega ei alustata enne, kui tee ehitamiseks vajalik ala on riigivaraseaduses sätestatud korras üle antud ning Maa-ameti volitusele jäävatele kinnisasjadele projekteeritud tehnovõrgutrassidele maakasutusõigus seatud. Enne ehitusloa väljastamist palume veenduda, et kavandatud trassid ei paikne piirkonnas kus trasside rajamisel tekib vastuolu olemasoleva kitsendusega. Lisaks palume veenduda, et trasside asukoht on kooskõlastatud kõikide puudutatud asutuste ja isikutega. Maakasutusõiguse küsimus lahendatakse eraldiseisva menetlusega tingimusel, et trassi rajamine kavandatud asukohta on õiguslikult lubatud. Palume kaasata Maa-amet kasutusloa menetlusse. Lisaks selgitame, et Maa-amet ei nõustu kasutusloa väljastamisega enne kui maakasutusõigus on lahendatud.</p>	
3	<p>Terviseamet</p> <p>Kiri 06.12.2024 nr 9.3-1/24/11281-2</p>	<p>Edastasite Terviseametile (edaspidi amet) lähtudes ehitusseadustiku § 42 lg 7 ja keskkonnamõju hindamise (edaspidi KSH) ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 11 lg 22 alusel kooskõlastamiseks või arvamuse avaldamiseks ehitusloa eelnõu ning seisukoha võtmiseks keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise eelnõu. Transpordiamet algatas 01.11.2024 tee ehitusloa andmise menetluse riigitee 8 Tallinn–Paldiski tee km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituseks. Projekti eesmärk on liiklusohutuse taseme ja sõidumugavuse tõstmine, sujuvama liikluskeskkonna loomine ning selleks vajaliku tehnilise teemaa määramine. Kavandatava tegevuse (riigitee nr 8 Tallinn – Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni – Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku) vahetus läheduses paikneb mitmeid müratundlikke objekte (eluhooned) ning tegemist on suure liikluskoormusega teedega.</p> <p>KMH eelhindangus on muuhulgas välja toodud: <i>„Projektiga nähakse ette müratõkkeseinade rajamist, mille täpsemad asukohad ning parameetrid on toodu välja tabelis 4.3 ptk 4.6.,</i> <i>„Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päevasel ajal ning tööpäevadel.“</i> <i>„Et vältida valgusreostust, tuleb valgustuse projekteerimisel tähelepanu pöörata üleliigse valguse vältimisele. Valgusreostust saab ära hoida kasutades valgustuslahendusi, mille reflektorid on ehitatud nii, et valgustid on suunatud vaid valgustamist vajavale objektile ja üleliigse valguse hulk on minimaalne. Kindlasti peaksid valgustid olema ka optimaalse võimsusega.“</i></p> <p>Terviseamet on tutvunud esitatud materjalidega ning ei esita vastuväiteid KMH algatamata jätmisele, kuid juhib tähelepanu järgnevale:</p> <ol style="list-style-type: none"> Planeeritavalt alalt lähtuvad müratasemed ei tohi müratundlike hoonetega aladel ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi KeM määrus nr 71) lisas 1 toodud normtasemeid. Liiklusmüra maksimaalne helirõhutase müratundlike hoonetega aladel ei tohi ületada päeval 85 dB ja öösel 75 dB (KeM määrus nr 71 § 6 lg 3). 	<p>Põhjus: Ettepaneku alusel on ehitusloa kõrvaltingimustesse lisatud järgmised punktid:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jälgida, et ehitusaegsed (ja kasutusaegsed) vibratsioonitasemed ei ületaks sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtuseid. Pärast müratõkete ehitust teostatakse eluhoonetega kinnistutel kontrollmõõtmised. <p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jälgida, et ehitusaegsed (ja kasutusaegsed) vibratsioonitasemed ei ületaks sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtuseid. Pärast müratõkete rajamist teostada eluhoonetega kinnistutel kontrollmõõtmised.

		<p>Jälgida, et ehitusaegsed (ja kasutusaegsed) vibratsioonitasemed ei ületaks sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtuseid.</p> <p>3. Amet juhib tähelepanu, et müramõõtmistes on peamine rõhk asetatud hoonete välispiireteni ulatuvatele müratasemetele, kuid KeM määruse nr 71 lisa 1 kehtestab normtasemed maa-alale ning leebema normi teepoolsele küljele. Maa-alal levivaid müratasemeid ei ole samasuguse detailsusega välja toodud kui fassaadideni levivaid müratasemeid. Eelnevast lähtuvalt on ameti hinnangul peale mürakaitseekraanide rajamist asjakohane teostada eluhoonetega kinnistutel kontrollmõõtmised veendumaks, et tagatud on KeM määruse nr 71 lisa 1 maa-alale kehtestatud piirväärtustele vastavad müratasemed. Ehitusjärgselt läbiviidavad mõõtmised võivad tuua kaasa vajaduse müratõkkeseinte pikkuse või kõrguse korrigeerimiseks.</p>	
4	<p>Muinsuskaitseamet</p> <p>Kiri 2.12.2024 nr 5.1-17.6/1960-3</p>	<p>Muinsuskaitseametile on saadetud Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituse ehitusloa menetlusse kaasamine ja KMH algatamata jätmise kohta seisukoha küsimine. Projekti on Muinsuskaitseametiga kooskõlastatud, kooskõlastuse nr 46849.</p> <p>Muinsuskaitseamet kooskõlastab ehitusloa eelnõu. Kooskõlastuse nr 50373.</p> <p>Pinnasetöodel arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega terve projektiala ulatuses. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) peab leidja sellisel juhul tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.</p>	<p>Põhjendus: Kirjas esitatud info võetakse teadmiseks ja arvesse. Kirja kolmandas lõigus toodu on ühtlasi kantud projekti üldosa seletuskirja (lk 33) ja käsitletud ehitusloa kõrvatingimustes.</p> <p>Otsus: Puudub vajadus ehitusloa eelnõu muutmiseks.</p>
5	<p>Harku Vallavalitsus</p> <p>Alus: KeHJS § 23 lg 1 ja 2, § 11 lg 22</p> <p>Kiri 13.12.2024 nr 10-7/5609-3</p>	<p>Harku Vallavalitsusele on saadetud Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituse ehitusloa menetlusse kaasamine ja KMH algatamata jätmise kohta seisukoha küsimine.</p> <p>Harku vald ei kooskõlasta ehitusloa eelnõu.</p> <p>Harku Vallavalitsus juhib tähelepanu sellele, et projektiga Roadplan OÜ töö nr. 21059 Riigitee 8 Tallinn-Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni-Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik on kavandatud kogu Harku eritasandilise ristmiku ning Paldiski mnt. km 11 - 14 sademevee juhtimine Laabi ja Tõnupere kraavide kaudu Harku ojja kaalumata alternatiive nagu sademevee kohapealne immutamine, viibetiigid, sademevee puhastamine jms.</p> <p>Projektis ja keskkonnamõju strateegilises hindamises on jäänud käsitlemata, kui palju täiendavat sademevett kraavidesse juhitakse, kas eelvool on suuteline selle vastu võtma. Lisaks on käsitlemata ka veekogumite seisundi mõju, millist keskkonnamõju avaldab Laabi kraavi kaudu täiendava koormuse juhtimine Harku oja veekogumi seisundile, mis on hinnatud kesisesse seisundisse ja veemajanduskava eesmärk on saavutada hea seisund aastaks 2027.</p> <p>Samuti piirdub Riigitee nr 8 Tallinn - Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni - Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku põhiprojekti keskkonnamõjude eelhinnang märkusega, et ehituse käigus teostatav puu või põõsarinde raie, siis on vajalik selleks Keskkonnaameti nõusolek.</p> <p>Harku Vallavalitsus on Transpordiametile esitanud Maa ja Vesi eksperthinnangu ja Laabi kraavile tehtud pikiprofiili, millede kohaselt ei võta Laabi kraavil paiknev Tammi tee truur juba täna täiendavat veehulka vastu ja vajab täiendavate vooluhulkade lisandumisel asendamist.</p> <p>Mõlemas dokumendis puudub käsitus maanteelt kogutud vee mõjust Harku oja, mis on Laabi kraavi suublaks ning alternatiivide või leevendavate meetmete hinnang.</p> <p>Harku vald on varasemalt korduvalt eeltoodud probleemidele tähelepanu juhtinud.</p>	<p>Põhjendus: Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku põhiprojekti (koostaja Roadplan OÜ, edaspidi nimetatud <i>riigitee projekt</i>) töömaht paikneb mainitud Laabi kraavi vahetus läheduses. Paralleelselt on Sweco Projekt AS-l koostamisel Betooni kvartali arendusala teede ja tehnovõrkude projekt. Roadplan OÜ ja Sweco Projekt AS on kokku leppinud töömahupiirides, mis puudutavad Laabi kraavi.</p> <p>Riigitee projektiga on kavandatud riigitee 8 Tallinn-Paldiski olemasoleva sõidutee aluse 1x1000 truubi asendamine 2x1000 truubi vastu ning seoses Aia tänava projekteerimisega ka Laabi kraavi puhastamine alates Aia tänavast kuni Tähetorni tn 63 (19814:001:0481) edelanurgani. Sweco Projekt AS koostatava projekti mahus on Laabi kraavi puhastamine alates riigiteest nr 8 allavoolu vajalikus mahus lisavee suunamise tõttu.</p> <p>Maa ja Vesi AS eksperdiga suheldes oleme saanud selgust, et põhiline probleem antud lõigus Laabi kraavil on Paldiski maantee ja Tammi tee vahel, kus ka topo-geodeetilise uuringu järgi on profiilis kraavil vastupidine kalle ning seetõttu on probleeme sademevee äravooluga. Selle kalde eemaldamisel toimub Laabi kraavis sademevee äravool oluliselt paremini ja vesi pääseb liikuma. Tammi tee piirkonnas on täna juba olemasolevad 2x1000 truubid ning seal ei ole probleeme sademevee äravooluga.</p> <p>Täiendavalt takistab olemasolevas olukorras vee liikumist ka Tõnupere kraavis Mäe (72701:001:0860) kinnistu nurgas paiknev truur, mis on tänasel päeval ummistunud ja olemasoleva veekoguse jaoks liialt väikese läbilaskevõimega. Et Tõnupere kraavis vesi saada liikuma ja tagada vee äravool, tuleb koheselt olemasolev truur eemaldada ja asendada suurema truubi vastu. Kui olemasolev olukord on korrastatud ja tekkinud paisutused eemaldatud, saab õige pildi reaalsest olukorrast. Transpordiametil ei ole kohustust vee äravoolu tänases olukorras Tõnupere kraavis</p>

		<p>Mäe kinnistul parandada. Kui hooletusse jäänud kraavisüsteem on korrastatud ja Transpordiamet ehitab välja täislahenduses Harku liiklussõlme, on võimalik jälgida ja teha põhjendatud järeldused kas Transpordiameti projekti realiseerimise tulemusena on muutunud varasemalt korrastatud kraavisüsteemidel vee äravoolu olukord halvemaks, ja vajab selles osas täiendavaid tegevusi. See aga tähendab, et juba aastaid korrastamata ja vee äravoolu takistavad truubid ja kraavid tuleb eelnevalt korda teha kohaliku omavalitsuse eestvedamisel.</p> <p>Harku vallavalitsuse kirjas juhitakse tähelepanu, et projektis ja keskkonnamõjude eelhinnangus on käsitlemata veekogumite seisundi mõju. Keskkonnamõjude eelhinnangut on täiendatud hinnanguga Harku veekogumile. Hinnangus on öeldud, et: „Harku veekogum on hinnatud kesisesse seisundisse eelkõige P-üld (fosfor) sisalduse tõttu. Üldjuhul maanteelt ärajuhitav vesi ei sisalda olulisel määral fosforit. Fosfori sisalduse tõusu võivad põhjustada eelkõige nt põldudelt pärinev vesi (väetised) või olmereovesi. Kuna projektis on kasutatud looduslähedasi lahendusi sademevee puhastamiseks ning maanteelt ärajuhitav sademevesi ei sisalda olulisel määral fosforit, mis on Harku veekogumi kesise seisundi peamiseks põhjustajaks, siis antud teeprojektiga olulist ebasoodsat mõju vee kvaliteedile ette näha pole.“</p> <p>Kokkuvõtvalt - riigitee põhiprojektis projekteeritud lahendus ei halvenda Laabi kraavi toimivust, sest Aia tänava piirkonnast koguneva sademevee ärajuhtimiseks on ette nähtud Laabi kraavi puhastus (ja puhastamise töö sisaldab ka teatud määral süvendamist). See aga omakorda tähendab, et Aia tänava sademevesi saab puhastuda, imbuda ja aurustuda korrastatud kraavialadel. Selleks on täiendavalt projekteeritud ka minimaalse kaldega kraavid ning laiendatud kraavi- ja veealad. Maanteest allavoolu on asunud juba aastaid koprapais, mis hoiab samuti veetaset kõrgemal.</p> <p>Transpordiametile teadaolevalt on vähemalt kaks projekti (Road Expert OÜ töö nr 23035 ning SWECO Projekt AS töö nr 21240-0013), kelle arendustegevusest tulenevalt Laabi kraavi juhitava sademevee kogus võib suurenda.</p> <p>Harku valla ühisveevärgi ja- kanalisatsiooni arendamise kava 2021-2032 aastateks toob välja, et aastate jooksul on Harku valla territooriumile ehitatud tuhandeid hektareid kuivendussüsteeme, mida alates 1990 aastast ei ole hooldatud, mistõttu nende seisund on ka sellele vastav: kraavid on võsastunud, kohati settega ummistunud ja nii edasi. Saju- ja pinnavete ärajuhtimiseks kasutatakse samu kraave. Täna sel päeval on kohapeal näha, et antud piirkonna kraavid on suures osas võsastunud, täis mahalangenud puid, kraavis leidub nii olmejäätmeid kui ka ehitusmaterjale, mis sinna ei tohi kuuluda.</p>
--	--	--

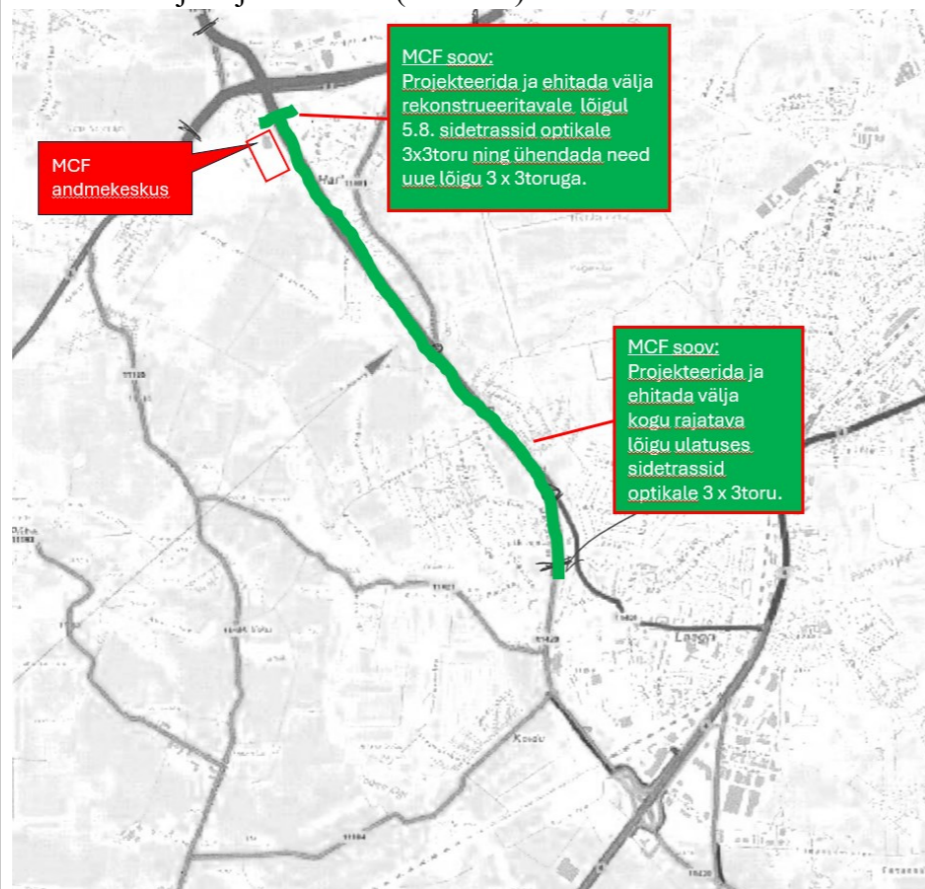
		<p>Maaparandussüsteemi koodiga 4109410010010 (002 Pääsküla, ÜP-135) Laabi kraavi puhul tuleb lähtuda maaparandusseadusest, mis sätestab, et maaparandushoiu kohustus on maaparandussüsteemi omanikul. Maaparandussüsteemi omanik seaduse tähenduses on kinnisasja omanik, kelle kinnisasi paikneb maaparandussüsteemi maa-alal või kelle kinnisasjal paikneb maaparandussüsteemi hoone või rajatis. Samuti ei tohi olla looduslikku voolutakistust, sealhulgas koprapaisu.</p> <p>Eelnevast tulenevalt puudub Transpordiametil alus ja vajadus täiendavas ulatuses Laabi kraavi, erakinnistutel (19801:001:3026; 19801:001:3027; 19814:001:0481; 72701:001:0860) ning munitsipaalomandis oleva Tammi tee (19814:001:0581) all paiknevaid truupe rekonstrueerida ning korraldada maaparandushoidu. Transpordiamet tegeleb ja on kavandanud riigitee projektis riigitee alusel maal asuva süsteemi osa rekonstrueerimise (Tallinna-Paldiski tee all asuva truubi asendamine ja Laabi kraavi puhastamine alates Aia tänavast kuni Tähetorni tn 63 edelanurgani).</p> <p>Ülaltoodut on Transpordiamet selgitanud Harku Vallavalitsusele mh kirjades 14.06.2023 (e-kiri) ja 22.03.2024 nr 8-1/21-298/4936-1.</p> <p>Harku Vallavalitsuse 13.12.2024 kirjas viidatud looduslähedased meetmed sademevee puhastamiseks on projektis rakendatud, nt maanteeäärsed kraavid on vastavalt projektile osaliselt haljastatud niiskuslembeliste taimedega, mis aitavad kaasa maanteelt tuleva sademevee puhastumisele heljumist ja muudest saasteainetest. Vee jõudmisel kraavi on ette nähtud lahendused vee voolukiiruse aeglustamiseks ja suurendatud kraavide alguse alasid ning loodud looduslikud lodualad. Sellised lahendused aitavad sademevee voolukiirust aeglustada, seda paikseltselt rohkem immutada.</p> <p>Transpordiamet on seisukohal, et keskkonnamõjude eelhindang käsitleb Laabi kraavi temaatikat projektile vastavas ulatuses ja piisavas mahus. Projektala kattega pindadelt kogunev ja Laabi kraavi juhitud sademevesi ei ole reovesi, vaid sademevesi, mis kulgeb pikkades kraavisüsteemides, kus toimub looduslik puhastumine. Seetõttu ei kaasne reaalset ohtu projektalast rohkem kui 2,7 km kaugusel asuvale Harku ojale.</p> <p>Mh on keskkonnamõjude eelhindanguga tutvunud ja selle kooskõlastanud keskkonnatemaatikas pädev asutus Keskkonnaamet. Oma kooskõlastuse projektlahendusele on andnud ka Põllumajandus- ja Toiduamet (maaparandussüsteemide osas pädev asutus enne Maa- ja Ruumiameti moodustamist).</p> <p>Otsus: Jätta kirjas esitatud ettepanekud arvestamata. Riigiteest 8 Tallinna-Paldiski tee allavoolu asuva Laabi kraavi puhastamine kuulub teise projekti töömahtudesse (Sweco Projekt AS koostatud Betooni kvartali arendusala teede ja tehnovõrkude projekt). Tulenevalt maaparandusseadusest on Tammi teega seotud maaparandussüsteemi hooldus maaparandussüsteemi omaniku ehk kinnisasja omaniku kohustus.</p>
--	--	---

6	Saue Vallavalitsus Alus: KeHJS § 23 lg 1 ja 2, § 11 lg 22 Kirjad: e-kiri 11.11.2024	Kiri 11.11.2024. Oleme varasemalt juba arvamuse avaldanud 12.09.2023 nr 5-5/7138-11-12 kirjaga(manuses). Käesolevaga arvame järgmist: Lahendatud on mürauuringust tulenevalt müratõkke leevendusmeetmena müratõkkesein Tammelehe tee kinnistutele kus müranormid olid prognoosi järgi ületatud. Projekti on müraseinte osas muudetud. Vald on Transpordiametiga koostöölepingus sätestanud, et kavandab võrdeliselt maantee telje punase joone kõrgustega tõsta Metsapargi tn külgnevaid olemasolevaid valle, mis oleks Metsapargi tn elanikele samuti leevendavaks meetmeks, mille osas vald tellib ehituse eelselt vallide tõstmise projekti ning ehituse ajal kasutatakse väljakaevatavat materjali vallide tõstmiseks. Seega kuna Transpordiamet on lahendanud seal kus vajalik müraleevendusmeetmed ja vald tellib ka vallide kõrgendamise Metsapargi tn-ga külgnevalt, siis on komplekselt leevendusmeetmetega tegeletud ning nõustume keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise eelnõuga. Kooskõlastame Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituse põhiprojekti ja nõustume ehitusloa väljastamisega. Kuna vallal on vajalik planeerida tunneli kaasrahastamist sh ka Metsapargi tn vallide kõrgenduse projekti koostamist ette, siis palume riikliku teehoiukava muudatuste korral anda Saue Vallavalitsusele tagasiside, kui selgub projekti rahastuse aastanumber, et siis aegsasti kavanda ka valla poolne kaasrahastus.	<p>Otsus: Võtta teadmiseks keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise eelnõuga nõustumine ning ehituse põhiprojekti ja ehitusloa väljastamise kooskõlastamine.</p> <p>Anda vallavalitsusele teada kui on selgunud projekti ehitusaasta (kaasrahastuse kavandamiseks).</p>
7	Tallinna Transpordiamet Kiri 20.12.2024 nr 4.-1/360-2	Täname Teid, et kaasasite Tallinna Transpordiameti Riigitee 8 Tallinn-Paldiski mnt 11,0-14,0 Tähetorni-Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituse ehitusloa menetlusse. Võtame projektlahenduse teadmiseks ning kooskõlastame selle Tallinna haldusalasse jäävas osas.	<p>Otsus: Lugeda, et Tallinna Transpordiametil puuduvad ettepanekud ehitusloa eelnõule.</p>
8	Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet Kiri 27.11.2024 nr 10-10/2803 - 1	Transpordiamet esitas Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametile ehitusseadustiku § 42 lg 7 ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 11 lg 22 alusel kooskõlastamiseks või arvamuse avaldamiseks ehitusloa eelnõu ning seisukoha võtmiseks keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise eelnõu. Lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning teadaolevast informatsioonist, on Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet asjaomase asutusena seisukohal, et kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju (KeHJS § 22 mõistes) ning keskkonnamõju hindamise algatamine ehitusloa menetluses ei ole eeldatavalt vajalik.	<p>Otsus: Lugeda, et Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametil puuduvad ettepanekud ehitusloa eelnõule.</p>
9	AS Gaasivõrk Kiri 14.11.2024 nr 3-7/1469-24	Antud tööpiirkonnas ei ole AS Gaasivõrk gaasipaigaldisi. Antud tööpiirkonnas võib olla Esmar Gaas OÜ, Energate OÜ või Adven Eesti AS gaasipaigaldisi.	<p>Otsus: Võtta info teadmiseks.</p>
10	AS Connecto Kiri 06.01.2025 nr 4111-1.17/651	Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (ELASA) sidevõrgu haldaja, AS Connecto Eesti, kooskõlastab ehitusloa eelnõu. Projekti alasse jääb ELASA sidevõrgu objekt ELA122. Lähtuda ELASA poolt antud kooskõlastusest KK4489HR, enne ehitustöid võtta tööloa Eesti Lairiba Arenduse SA võrguhalduse infosüsteemi (ELVI) kaudu https://elvi.elasa.ee/ .	<p>Otsus: Võtta arvamus teadmiseks.</p>
11	Elering AS Kiri 20.11.2024 nr 12-9/2024/734	Kooskõlastatud tingimused: Liinid 1. Projekteeritava alale ulatuvad Elering AS 110kV õhuliini Harku – Veskimetsa L001/L002, Harku – Veskimetsa L011, Harku – Kadaka L012 ja Harku - Tabasalu L087/L088 kaitsevöönd, mis on 25 m liini telgjoonest mõlemale poole; 2. Enne ehitustööde algust, töötamisel tehnikaga kõrgusega üle 4,5m, vormistada õhuliini kaitsevööndis töötamise luba. Taotluse vorm, esitada e-posti aadressile vho.kooskolastused@elering.ee ; 3. Tänavavalgustuse ja muu ehitise rajamisel tuleb tagada minimaalselt 5m puhasvahe ehitise tipu ja õhuliini juhtme vahel (juhtme temperatuuri +60°C juures). Ehitise konstruktsiooni ning liini lähima faasijuhtme vahel peab toodud õhkvahe säilima ka juhul kui konstruktsioon kukub liini suunas; 4. Maantee ehitamisel arvestada, et tee ristumisel õhuliiniga peab olema tagatud 8,5 meetrine gabariit tee ja 110 kV õhuliini alumise juhtme vahel juhtme temperatuuril +60°C;	<p>Otsus: Arvestada esitatud tingimustega.</p>

	<p>5. Sõidutee ning parkla rajamisel ning rekonstrueerimisel arvestada, et tee ning parkla ristumisel 110 kV õhuliiniga peab olema tagatud 7,0 meetrine gabariit tee ning parkla pinna ja 110 kV õhuliini alumise juhtme vahel juhtme temperatuuril +80°C. Tööprojekti esitada õhuliini pikiprofiil visangutest, mis ristuvad planeeritavate või rekonstrueeritavate teede ja parklatega. Pikiprofiilil peab olema juhtme riipe arvutatud temperatuuril +80°C.</p> <p>6. Maa aluste kommunikatsioonide paigaldamisel võib 110 kV õhuliini kaitsevööndis kommunikatsioone paigaldada piki liini mitte lähemale kui 5 m ja risti liini mitte lähemale kui 25 m masti vundamendist s.h tõmmitsast;</p> <p>7. Kaevetööd õhuliini masti mistahes lähimale elemendile lähemal kui 5m ei ole lubatud;</p> <p>8. Kaevetöödel ei tohi vigastada olemasoleva õhuliini konstruktsioone ega halvendada vundamentide kandevõimet, läbikaevatud maandurid tuleb taastada;</p> <p>9. Kui tuleneb vajadus teede rajamisega seoses olemasoleva 110kV õhuliini ristumine nõutud vahekauguste (gabariitide) tagamiseks õhuliin ümber ehitada vastava tee tüübiga ristumiste nõuetele vastavaks, siis ristumiste projekteerimisel tuleb lähtuda kehtivatest standarditest ja Eleringi ettevõtte dokumendiseeria (700) projekteerimise erinõuetest. 700 seeria dokumentides toodud nõuded ja kord on projekteerimisel ja töö korraldamisel kohustuslik. Ülekandeliinide ehitusnõuetes käsitlemata tööde tegemise kord tuleb eraldi kokku leppida.</p> <p>10. Elektripaigaldise ümberehituseks tuleb kinnisasja/rajatise/kommunikatsioonide omanikul esitada Elering AS-ile elektripaigaldise ümberehituse taotlus vähemalt 36 kuud enne tee ehitustööde algust ristumiste väljaehitamiseks. Portaalis https://egle.ee/# saab esitada taotluse liini ümberehitamiseks ning korraldada kogu asjaajamise ja infovahetuse Eleringiga.</p> <p>11. Kinnisasja/rajatise/kommunikatsioonide omanik, kelle tegevusega kaasneb Elering AS-ile kuuluvate elektripaigaldiste ümberehitamine/asukoha muutmine, tasub kõik taolise tegevusega seotud kulutused Elering AS-ile;</p> <p>12. Ümberehitusele eelnevalt tuleb ümberehituse taotlejal koostada ning esitada Eleringile kooskõlastamiseks tööprojekt ja tööohutusplaan. Tööprojekti koostamise nõuded tuleb enne tööprojekti koostamist taotleda Eleringilt. Elering annab omapoolse heakskiidu või motiveeritud vastuväited 30 päeva jooksul kogu dokumentatsiooni esitamisest. Elering esitab omapoolse heakskiidu või vastuväited kirjalikult.</p> <p>13. Täiendav informatsioon ümberehituse nõuete ning koostatava tööprojekti nõuete osas asub Eleringi kodulehel https://elering.ee/vorgu-umberehitus.</p> <p>14. Tagada tee peenra ja masti lähima elemendi vahekaugus vahemikuga masti kõrgus + 5 m.</p> <p>15. Ehitusmaterjalide ja pinnase ladustamine Elering AS on keelatud 110kV õhuliini kaitsevööndi teljele lähemale kui 16m;</p> <p>16. Õhuliini kaitsevööndis paigaldada kaabel kaitsetorusse min. 1,0m sügavusele;</p> <p>17. Tööde teostamise käigus on keelatud mehhanismide, masinate, nende osade, teisaldatava lasti ja inimeste lähenemine elektripaigaldise osadele lähemale kui 5m;</p> <p>18. Objektile või selle lähiümbruses olemasolevate elektripaigaldiste vigastamise ohu korral ehitustegevuse tõttu, näha ette kaitsmise meetmed;</p> <p>19. Kaeve- ja tõstetööd liinirajatiste kaitsevööndis on lubatud ainult pärast vormikohase taotluse esitamist ning selle kooskõlastamist ja kaitsevööndis töötamise loa väljastamist Elering AS-i poolt. Taotluse vorm, esitada e-posti aadressile vho.kooskolastused@elering.ee.</p> <p>EstLink 1</p> <p>Elering AS-ile on esitatud 12.11.2024 Transpordiameti poolt projekti "Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik" kooskõlastamine. Elering AS on 31.01.2024 esitatud Roadplan OÜ poolt koostatud töö nr 21059 „Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik“ kooskõlastanud. Selle mahus on ette nähtud teede ehitus Harku alajaama ja EstLink 1 konverterjaama ligipääsuks ning teede ja trasside ristumise väljaehitamine EstLink 1 kaabelliiniga.</p>	
--	---	--

		<p>Koostatud projekt nr 21059 „Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõik ja Harku eritasandiline ristmik“ ON Elering AS poolt kooskõlastatud järgmistel tingimustel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teede ja ristumiste välja ehitamisel lähtuda Elering AS poolt 09.01.2023 väljastatud tehnilistest tingimustest nr 12-9/2022/292-2. 2. Ristumistel teiste kommunikatsioonidega näha ette EstLink 1 kaabli täiendavad kaitsemeetmed st jälgida lubatud minimaalseid kujasid, ristumistel paigaldada EstLink 1 kaabel ristumise teljest kummalegi poole vähemalt 2m poolitatavatesse torudesse (siseläbimõõduga min 160mm) ning ristuva rajatise ja EstLink 1 kaabli vahele paigaldada kas raudbetoonist (1000x1000x50 mm) või plastikust spetsiaalsed (1000x1000x10 mm) kaablikaitseplaadid. Katete taastamisel kaabli kohal paigaldada hoiatuslint kummagi kaabli kohale. 3. Kaabli kaitsevööndis töötamiseks on vajalik enne kaevetöödega alustamist vormistada luba 150 kV EstLink 1 kaabelliini kaitsevööndis töötamiseks. Loa taotluse vorm on kättesaadav Elering AS kodulehe kaudu. Lisainformatsioon hr. Martti Orr tel 5817 4590. 4. Enne EstLink 1 kaabli kaitsevööndis kaablitrassi ehitusega alustamist tuleb ehitajal määrata EstLink 1 kaablite täpne asukoht ja tegelik sügavus ristumise kohas surfimise (lahti kaevamise) teel Elering AS esindaja juuresolekul. Lahtikaevetele tellida järelevalve. 5. Pinnase eemaldamisel lähemalt kui 1,0 m kaablist võib kasutada ainult labidat – mehhanismide ja löökriistade (kangid, kirkad, kiilud, suruõhu- või elektritööriistad) kasutamine on keelatud ja eluohtlik. 6. Tagasitüübi EstLink 1 kaablitrassi ümber teostada puhta sõelutud liivaga (30 cm ulatuses) ning tihendada see nõuetekohaselt. 7. Projekteeritava sademevee kanalisatsiooni toru ja tee ehituse ajal, pinnase koorimisel ja kaevetöödel trassi kohal või EstLink 1 kaablite all on vajalik (ajutiselt) lahti kaevatud kaablite täiendav kaitsmine mehaaniliste vigastuste vältimiseks selliselt, et oleks tagatud ka kaablite liikumatu asend (ajutiselt lahti kaevatud kaablid kaitsta juhusliku või tahtliku vigastumise eest). 8. EstLink 1 alalisvoolukaabel on pingestatud ning kaabli läheduses mehhanismidega töötamine eluohtlik. Tööde teostajal järgida ohutusnõudeid. 9. EstLink 1 kaabli kaitsevööndis tegutsemisel peab vältima elektripaigaldise kahjustamist/vigastamist või kahjustumise/vigastumise ohu tekkimist. Elektripaigaldise kahjustamise või kahjustumise ohu korral tuleb rakendada abinõusid edasise kahju tekkimise vastu ja viivitamata teavitada tekkinud olukorrast elektripaigaldise omanikku. Objektile või selle lähiümbruses olemasolevate elektripaigaldiste vigastamise ohu korral ehitustegevuse tõttu, näha ette kaitsmise meetmed ning lahendused. 10. Elektripaigaldise omaniku esindajal on õigus tegutsemise peatada, kui ei täideta maakaabelliini kaitsevööndis tegutsemise ohutusnõudeid. 11. Töökohal peab olema Elering AS poolt kooskõlastatud projekt. 12. Tööde teostamise järgselt esitada Elering AS-ile teostusjoonised *.dwg formaadis ning kaetud tööde aktid (koos fotodega). 13. Väljastatud kooskõlastus kehtib 2 aastat alates väljastamise kuupäevast. 	
12	Tallinna Vesi AS E-kiri 28.11.2024	Meile on esitatud arvamuse avaldamiseks ehitusloa eelnõu riigitee 8 Tallinn–Paldiski tee km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituseks. AS-i Tallinna Vesi poolt on projektile aramus väljastatud läbi EHR-i 02.08.2024.	Otsus: Võtta info teadmiseks.
13	Telia Eesti AS Kiri 15.11.2024 nr EC.1-5.1/1327-1	Telia Eesti AS vastus: Ehitusloa väljastamisel arvestada Telia projekti kooskõlastuse nr 38879030 märkustega.	Otsus: Arvestada Telia kooskõlastuse nr 38879030 märkustega.
14	MCF Group Estonia OÜ E-kiri 10.12.2024	MCF Group Estonia OÜ kommentaarid ja soovid seoses “Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku” projektiga. 1. Projekteerida ja ehitada välja kogu rajatava lõigu ulatuses sidetrassid optika kaablitele, mahus 3 x 3 toru. Sidetrasside omanikuks ja haldajaks jääks MCF. (Joonis-1)	Põhjendus: Punktid 1 ja 2. E-kirjast lähtuvalt on täiendavalt üle vaadatud Harku liiklussõlme rajamiseks vajalik tööde ulatus ja maht. Kirjas soovitud tööd ei ole seotud ja vajalikud riigitee toimimiseks, mistõttu Transpordiamet

2. Projekteerida ja ehitada välja rekonstrueeritaval lõigul 5.8 sidetrassid kogu lõigu ulatuses (mahus 3 x 3 toru) ning ühendada need rajatava uue lõigu sidetrassidega (3 x 3 toru). Sidetrasside omanikuks ja haldajaks jääks MCF. (Joonis-1)

Joonis-1

3. Piirangud lõikude 5.8; 5.12; 5.14; 5.15; 5.16; 5.19 tehtavatel rekonstrueerimistöödel:
- Kooskõlastada sidekaablite omanikuga kaablite ümberlülituseprojekt koos spetsifikatsioonidega vähemalt 45 tööpäeva enne tööde algust.
 - Planeeritud ja MCF'ga kooskõlastatud side katkestuse kestvus ühel lõigul on kuni 12 tundi.
 - Planeeritud ja MCF'ga kooskõlastatud tööde käigus kahjustada saanud sidekaablid tuleb tööde tegijal nõuetekohaselt taastada max. 6 tunni jooksul.
 - Planeerimata ja MCF'ga kooskõlastamata tööde käigus kahjustada saanud sidekaablid tuleb tööde tegijal nõuetekohaselt taastada max. 1h 32min jooksul. Siia juurde võime mõelda ka penalteid.

Hankija on kohustatud hankelepingusse lisama tingimused, mille kohaselt:

- 1) Kohustub töövõtja hoiduma mistahes tegevusest, mis võib ehitusalal asuvaid MCF Group Estonia kaableid kahjustada;
- 2) Kohustub töövõtja hüvitama MCF Group Estonia OÜ-le kogu kahju (sealhulgas saamata jäänud tulu), mille on tekitanud töövõtja või kolmandad isikud, keda töövõtja kasutab enda majandustegevuses; ning
- 3) Kohustuvad Hankija ja töövõtja mitte muutma ehitustööde hankelepingut käesolevas punktis toodud tingimusi viisil, mis võib kahjustada MCF Group Estonia OÜ huvisid.

Saamata jäänud tulu arvutamise valemid (Näidetena)

1. Variant, kui kaabli väljalülitamine toimub ühe kalendrikuu siseselt.
 Juhul kui kaabli väljalülitamise aeg leiab aset ühe kalendrikuu siseselt (s.o. näiteks augustikuu jooksul, mitte 15.augustist kuni 15. Septembrini), siis arvutatakse saamata jäänud tulu järgnevalt:

neid ei kavanda ega finantseeri. Tehnovõrgu valdajal on ise võimalik trassid rajada ja finantseerida.

Punkt 3. Kui toimub kahjujuhtum, siis kahjustada saanud isik saab esitada kahjunõude lepinguväliselt tekitatud kahju eest. Lepinguväliselt tekitatud kahju sissenõudmise õiguslikud alused tulevad Võlaõigusseadusest. Eraldi saamata jäänud tulu arvutamise valemite kajastamist Transpordiamet oma ehituslepingus vajalikuks ei pea, kuid saame ehituslepingu eritingimustes juhtida tähelepanu täiendavatele ehitusaegsetele piirangutele.

Samasisulised selgitused on Transpordiamet edastanud pöördujale e-kirja teel 19.12.2024 ja 16.01.2025.

Otsus: Jätta kirjas esitatud ettepanekud arvestamata. Punktides 1 ja 2 toodud info võtta teadmiseks ja informeerida MCF Group Estonia OÜ ehitustööde alustamisest, et ettevõttel oleks soovi korral võimalik tellida eraldi täiendavate trasside projekteerimine ja ehitamine.

Punktis 3 toodud info võtta teadmiseks ja täiendavatele ehitusaegsetele piirangutele juhtida tähelepanu ka Transpordiameti ehituslepingu eritingimustes (v.a saamata jäänud tulu arvutamise valemid).

		<p>a. Esmalt arvutatakse kogu antud trassilõigul olevate lepingumahtude tulu. Oletame, et ühe kaablitrassi üheks kuutasuks on Eurot)</p> <p>b. Seejärel määratakse kogu antud trassilõigul olevate lepingumahtudega seotud leppetrahvide määrad.</p> <p>c. Kolmandaks määratakse aeg, kui kaua olid trassid välja lülitatud (oletame, et trass oli väljaülülitatud rohkem kui 12 tundi)</p> <p>Eelneva pinnalt on ühe trassilõigu puhul saamata jäänud tulu arvutamise valem järgnev. Ühe kaablitrassi saamata jäänud tulu= trassilõigul olevate lepingute ühe kuu maht*leppetrahvide suurus* kaabli väljalülitunud oleku kestus)</p> <p>Seega ühe kaabli saamata jäänud tulu valem on= (numbrid vaja leida)</p> <p>Tulemus: ühe kaablitrassi saamata jäänud tulu on antud näite puhul kokku: T1+T2+T3=</p> <p>2. Variant, kui kaabli väljalülitamine toimub mitte kalendrikuu vältel</p> <p>Juhul kui kaabli väljalülitamise aeg leiab aset rohkem kui ühe kalendrikuu siseselt (näiteks 15.auguat kuni 15.septembrini), siis arvutatakse iga kalendrikuu puhul kaablitrassi saamata jäänud tulu vastavalt variandis 1 toodud valemile ning liidetakse erinevate kalendrikuude saamata jäänud tulud. Valem on saamata jäänud tulu= M1+M2+... seejuures:</p> <p>M1 tähistab esimese kalendrikuu saamata jäänud tulu (arvutatud variandis 1 toodud valemi järgi)</p> <p>M2 tähistab teise kalendrikuu saamata jäänud tulu (arvutatud variandis 1 toodud valemi järgi)... ja nii edasi.</p>	
15	Eraisik K. O E-kiri 8.12.2024	<p>Allpool leiate minu arvamuse, mis puudutab Riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituse ehitusloa menetlusse kaasamist.</p> <p>Seletuskirjas väidate, et projekti eesmärk on liiklusohutuse taseme ja sõidumugavuse tõstmine, sujuvama liikluskeskkonna loomine ning selleks vajaliku tehnilise teemaa määramine.</p> <p>Sooviks täpsustada, mis alternatiivseid lahendusi olete kaalunud, et eesmärki saavutada ning miks olete otsustanud neid mitte rakendada?</p> <p>Juhul kui ei ole alternatiivseid lahendusi kaalunud siis teen ettepaneku koostada liikuvus mustrite ning transpordivõimaluste analüüs, mille põhjal on võimalik kaaluda järgmist, kuid mitte ainult:</p> <ul style="list-style-type: none"> - täiendada ühistranspordi liinide avamine - suunata Juuliku-Tabasalu teelt kindlate kategooriate (nt N2/N3) Tallinna ringteele - piirkiiruste langetamist nt Juuliku-Tabasalu tee piirkiiruse langetamine 50km/h täna on teostatav vähese lisakuluga, kuid täidaks projekti eesmärki. - inimestele vajalike teenuste puudumise korral (sõidab Ast punkti B, et teenust tarbida / liikuvus mustrite alusel on võimalik oletada) ettepanekute tegemine omavalitsustele, et vähendada inimeste liikumisvajadust. <p>Vastavalt saadetud kirjale soovite ehitusloa teadmata kas üldse riigi rahastusotsus seda kunagi toetab. Seega eelneva ettepaneku lisaargumendina väidan, et Transpordiametil on ajaliselt võimalus teha täiendavad analüüsid ning valida ka kulueffektivesemad lahendused täitmaks eesmärki ilma, et peaks mõlemat lõiku ümber ehitama.</p> <p>Projekti eesmärgina välja toodud "sujuvama liikluskeskkonna loomine" on rakendatav ainult lokaalsele projekti osale, kuid vaadates projektiga seonduvaid lõike on tulemus vastupidine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tallinna suunal Paldiski maanteel Moonalao tn ristist on liiklusummikud igahommikused. Antud juhul suurendate Harku risti läbilaske võimet, mis suurendab Paldiski maantee Tallinna suunal hilisemal lõigul ummikuid ehk vähendate sujuvamat liikluskeskkonda. - Juuliku - Tabasalu trassil, kui suurendate piirkiirust 90km/h tekib olukord, kus kiirema lõigu tõttu tekib koormus aeglasema lõigu alguses (Laagri kergliiklus tunneli juures) ehk vähendate sujuvamat liikluskeskkonda. <p>Ettepanek: analüüsida võimalusi, et ei väheneks tänane üleüldine liikluskeskkonna sujuvus. Näiteks, kuid mitte ainult, Juuliku - Tabasalu trassi piirkiiruse langetamine 70km/h-le. Igasugune seonduv negatiivne liikluskeskkonna mõju peab olema leevendatud.</p> <p>Projekti eesmärgina välja toodud "liiklusohutuse taseme tõstmine" ei kattu piirkiiruste suurendamisega.</p> <p>Piirkiiruse määramisel tuleb arvesse võtta fakti, et inimesed sõidavad sageli lubatud kiirusest kiiremini ja kui piirkiirust tõsta, siis sõidavad nad veel kiiremini, mis omakorda põhjustab õnnetuste tõsisemaid tagajärgi (rasked vigastused ja surmad)</p>	<p>Põhjendus: Projekti eesmärk ja ulatus on määratud Transpordiameti 06.03.2023 korraldusega nr 1.1-3/23/187 antud projekteerimistingimustes. Ehitusloa menetluse faasis ei kaaluta projekti eesmärkidest ja välja antud projekteerimistingimustest kardinaalselt erinevate alternatiivide rakendamist.</p> <p>Kiirusrežiimid projekteeritud riigiteel 8 Tallinn-Paldiski tee ja Juuliku-Tabasalu ühendustee lõigul vastavad kavandatud liikluskeskkonnale ja tee funktsioonile. Ei 2+2 sõidurajaga maanteel, mille sõidusuunad on eraldatud ja ristumised viidud eritasandisse (Tallinn-Paldiski tee) ega samatasandiliste ristumisteta kavandatud Juuliku-Tabasalu ühendustee lõigul ole kiirusrežiimi alandamine vajalik ja põhjendatud.</p> <p>Otsus: Jätta esitatud ettepanekud arvestamata.</p>

		Piirkiiruse tõstmise mõju ajavõidule on pöördvõrdeline ehk ajavõit iga täiendava kiiruse suurendamisega väheneb. Samas kui piirkiiruse tõstmine tõstab surmade arvu. Seda on tõestatud ka erinevate uurimistöödega https://www.ihs.org/topics/speed kui ka näitab Transpordiameti enda liiklusülevaade https://www.transpordiamet.ee/liiklusaasta-ulevaade-2023 Minu ettepanek on terve projekti ulatuses hinnata piirkiiruse langetamist, et täita projekti eesmärki - liiklusohutuse tõstmine.	
16	Tallinna Linnavalitsus	-	<p>Põhjendus: *Vt märkus.</p> <p>Otsus: Pädev asutus eeldab EhS § 42 lg 9 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud ehitusloa eelnõu osas arvamust avaldada.</p>
17	Päästeamet	-	
18	MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	-	
19	OÜ Strantum	-	
20	Kovek AS	-	
21	Energate OÜ	-	
22	Utilitas Tallinna Elektri jaam OÜ	-	
23	Elektrilevi OÜ	-	
24	Riigi Infosüsteemide Amet	-	
25	Esmar Gaas OÜ	-	
26	Enefit Connect OÜ	-	
27	Tele2 Eesti AS	-	
28	Riigi Infokommunikatsiooni SA	-	
29	Harku Karjäär AS	-	
30	AS M.V Wool	-	
31	Harju Elekter AS	-	
32	Riigimetsa Majandamise Keskus	-	
33	Adven Eesti AS	-	
34	Lansec Tele OÜ	-	
35	Greenenergy Data Centers OÜ	-	
36	Keskkonnaagentuur	-	
37	Veski Market OÜ	-	

2.2. Piirnevate kinnisasjade omanikud

Jrk nr	Kinnisasja nimi ja katastriüksuse tunnus	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Tammelehe tee 25 72701:001:0372 E.V E-kiri 13.11.2024	Olen saanud dokumenti ja vaadanud projekti. Minu arust, see on mõttetu ressurside ja raha raiskamine. Eestis on palju muud teed, mis ootavad kordategemist. Parem teha praeguse Harku ja Paldiski mnt fooriga ristmiku asemel midagi sarnast Öismäe Paldiski mnt ristmikuga. Kaks viadukti rada üle ringristmiku. Laagrist Harkuni 4 realine tee üleliigne. Selle asemel tehke kiirtramm Tabasalust Maarduni.	<p>Põhjendus: Arvamus võetakse teadmiseks. Projekti eesmärk ja ulatus on määratud Transpordiameti 06.03.2023 korraldusega nr 1.1-3/23/187 antud projekteerimistingimustes. Esitatud ettepanekud ei vasta projekteerimistingimustele ja projekti eesmärgile. Lisaks selgitame, et käesoleva projektiga ei kavandata Laagrist Harkuni 4-rajalist teed. Projekt ei käsitle trammihendusi.</p> <p>Otsus: Jätta kirjas esitatud ettepanekud arvestamata.</p>

2	Tammelehe tee 25 72701:001:0372 E.V (teine kaasomanik) e-kiri 11.12.2024	Täna teid, et lubasite mul kommenteerida uut teeprojekti ja ma vabandan oma vastuse hilinemise pärast. Ma ei ole selle projektiga rahul, sest meie armas naabruskond, kuhu me hiljuti kolisime, muutub autode heitgaasidest, tolmust ja mürast mürgitatud teeäärseks alaks ning seda moonutavad müürimüürid. Mul on alati olnud kahju inimestest, kes on niimoodi asjaolude ja kellegi teise päevakorra pantvangi võetud. Mina ei ostaks kunagi sellist maja suure tee ääres. Nii et loomulikult olen ma selle ehituse vastu. Kui selle tee ehitamine on oluline otsus, siis tehke seda väärikalt, rikkumata teiste inimeste psühhoemotsionaalseid piire. Sellist teed võib planeerida ka mujale, ilma et see mõjutaks meie (või kellegi teise) krunte.	Põhjendus: Tee koridor on kajastatud kõrgema liigi planeerimisdokumentides, nt Harku ja Saue valdade üldplaneeringutes. Projekti eesmärk ja ulatus on määratud Transpordiameti 06.03.2023 korraldusega nr 1.1-3/23/187 antud projekteerimistingimustes. Eelnevast tulenevalt kavandatakse tee just projekteeritud asukohta, mitte mujale. Teeprojektile on koostatud keskkonnamõtjude eelhinnang ning projektiga rakendatakse selles välja toodud erinevaid meetmeid (elu)keskkonna kaitseks, sh määratud asukohtadesse kavandatakse müraleevendusmeetmeid, lisahaljastust jne. Otsus: Jätta arvestamata ettepanek kavandada tee mujale.
3	Lehtsaare 72701:001:0293 Mullamutt OÜ e-kiri 25.11.2024	Kooskõlastame esitatud ehitusloa eelnõu järgmistel tingimustel: 1. Vastavalt kokkuleppele asfalteeritakse Lehtsaare kinnistu mahasõit kinnistupiirini analoogselt teistele piirkonda planeeritud mahasõitudele (vt. skeem manuses- tähistatud rohelisega). 2. Toimub Lehtsaare kinnisasjast maaeralduse omandamine Teie pakkumuse 28.03.2024.a 8-3/23-073/17243-2 alusel.	Põhjendus: Ettepanek võetakse arvesse ja projekteeritud mahasõit asfalteeritakse kinnistu piirini analoogselt teiste mahasõitude lahendustega. Vastav muudatus on sisse viidud ka projektlahendusse. Maaeralduse omandamine puudutab teist käivitatud haldusmenetlust, mistõttu antud küsimuses käesolevas dokumendis otsust ei tehta. Otsus: Asfalteerida mahasõit kinnistu piirini.
4	Altmäe tee 1 72701:001:0076 O. V E-kiri 18.11.2024	Olen tutvunud ja nõustun tööde läbiviimise eelnõuga, kuid mulle jääb arusaamatuks üks asi, nimelt – kas on võimalik anda luba tööde teostamiseks, kui riigi poolt väljaostmise hind ei ole siiani kokku lepitud kõigi asjassepuutuvate kruntide ja nende omanikega, keda need tööd mõjutavad?	Põhjendus: Ehitusloa korralduses on järgnev lõik: <i>Teeprojekti elluviimiseks on vajalik ärälõigete tegemine eraomandis olevatest katastriüksustest. Transpordiamet on ärälõike vajadusega kinnisasjade puhul maa omandamise menetlused praeguseks algatanud ja neile maaomanikele vastavad teated edastanud. Käesolev ehitusloa ei anna õigust ehitada eraomandis oleval kinnisasjal omaniku nõusolekuta.</i> Seega enne ehitustööde algust peavad olema maade omandamise toimingud lõpule viidud. Kuna ehituse aeg ei ole praegu kindel, siis on piisavalt aega maade omandamise toimingute lõpule viimiseks. Otsus: Lugeda esitatud küsimuses selgitus antuks.
5	Toominga 72701:001:0294 R.R E-kiri 02.12.2024	Teie poolt saadetud tee ehitusloa eelnõu kõrvaltingimuste osas, siiski pole siin käsitletud riigi poolt omandatavate maade küsimusi, kui suur osa maadest on riigi poolt välja ostmata, kuidas antakse ehitusluba, kui vastav küsimus on lahendamata? Enamus kõrvaltingimusi oli võetud keskkonna mõjude hindamise dokumendist, kas tõesti nii mahuka projekti puhul muid asjaolusid ei pea arvestama?	Põhjendus: Ehitusloa korralduses on järgnev lõik: <i>Teeprojekti elluviimiseks on vajalik ärälõigete tegemine eraomandis olevatest katastriüksustest. Transpordiamet on ärälõike vajadusega kinnisasjade puhul maa omandamise menetlused praeguseks algatanud ja neile maaomanikele vastavad teated edastanud. Käesolev ehitusloa ei anna õigust ehitada eraomandis oleval kinnisasjal omaniku nõusolekuta.</i> Seega enne ehitustööde algust peavad olema maade omandamise toimingud lõpule viidud. Projektis arvestatakse keskkonnamõtjude eelhinnangust tulenevaid tingimusi, ametite ja tehnovõrguvaldajate kooskõlastustes esitatud nõudeid ja tingimusi ning projekti seletuskirjas kajastatud nõudeid ja tingimusi. Ehitusloal kajastatakse eritingimusena üldjuhul keskkonnamõju hindamisest või eelhindamisest tulenevaid tingimusi, nii on ka antud loa puhul. Otsus: Lugeda esitatud küsimustes selgitus antuks.
6	Keldri 72701:001:0320 T. K ja M-L. T-K E-kiri 09.12.2024	/.../ 11.11.2024 edastas Transpordiamet Puudutatud isikutele ehitusloa andmise menetluse algatamise teate seoses riigitee 8 Tallinn–Paldiski tee km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehitusega. Teate kohaselt anti puudutatud isikutele tähtaeg esitada oma seisukohad tee ehitusloa eelnõule hiljemalt 09.12.2024. Käesolevaga esitavad Puudutatud isikud oma seisukohad määratud tähtaega järgides. I. Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmisest Ehitusloa eelnõu dokumendi esimeselt leheküljelt nähtub, et Transpordiamet on andnud või on andmas korralduse „Tee ehitusloa andmine riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituseks ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“.	Põhjendus: I Ajavahemikul 11.11.2024 - 09.12.2024 oli avalikul väljapanekul Transpordiameti korralduse eelnõu „Tee ehitusloa andmine riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0-14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituseks ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ ning käesolev tabel koondab eelnõu kohta avalikul väljapanekul esitatud kooskõlastusi ja arvamusi. Arvamuse esitajad leiavad, et kavandatav ehitusprojekt toob endaga igal juhul kaasa olulise keskkonnamõju ja vajalik on algatada keskkonnamõju hindamine. Kirjas on viidatud lubjakivikarjääril lähtuva tolmu probleemile ja teeprojektiga kaasnevale maakasutuse muutusele jne, kuid need ei ole asjaolud, mis nõuaksid otse keskkonnamõju hindamise läbiviimist.

	<p>Esiteks jääb puudutatud isikule arusaamatuks, kas tegemist on juba antud korraldusega või antakse korraldus (lähi-) tulevikus. Juhul, kui tegemist on juba antud Transpordiameti korraldusega, juhivad Puudutatud isikud tähelepanu, et neil ei ole olnud võimalik sellise korraldusega tutvuda ning selle suhtes avamust avaldada. Arusaadavalt mõjutab kõnealune ehitusprojekt oluliselt Puudutatud isikute elukohta ning sellises olukorras peab Puudutatud isikutel olema võimalus kaasa rääkida ja seisukohti esitada ka keskkonnamõju hindamist puudutavates küsimustes. Sellist võimalust ei ole Puudutatud isikutele antud.</p> <p>Teiseks peavad Puudutatud isikud oluliseks rõhutada, et arvestades ehitusprojekti mahtu on igal juhul vajalik keskkonnamõju hindamise läbiviimine.</p> <p>KeHJS § 3 lg 1 p 1 järgi hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lg 1 p 13 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegemist muu hulgas kiirtee, 2100 meetri pikkuse või pikema peamaandumisrajaga lennuvälja, üle kümne kilomeetri pikkuse nelja sõidurajaga tee püstitamisel või ühe või kahe sõidurajaga tee ehitamisel vähemalt nelja sõidurajaga teeks.</p> <p>Puudutatud isikud saavad aru, et käesolev ehitusloa eelnõu hõlmab üksnes ühte osa suuremahulistest ehitustöödest. Pikas perspektiivis kavandatakse erinevate teede rekonstrueerimist, sh olemasoleva tee üleskaevamist. Puudutatud isikutele jääb paratamatult mulje, et ehitusprojekti jupitamisel ning erinevate ehituslubade taotlemisel üritatakse vältida kohustust viia läbi keskkonnamõju hindamine. Seda puhtalt formaalsetel, ehituse mahul põhinevatel ettekäanel.</p> <p>KeHJS § 6 lg 2 p 22 kohaselt, kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulga, peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas järgmiste valdkondade tegevusel on oluline keskkonnamõju: muu tegevus, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju.</p> <p>Puudutatud isikud on seisukohal, et kavandatav ehitusprojekt toob endaga igal juhul kaasa olulise keskkonnamõju. Antud juhul kaevatakse üles suures mahus maad, kus varasemalt ei ole kõvakattega teed kunagi olnud. Lisaks, kui varasemalt oli Kinnistu lühim kaugus Tallinn-Paldiski maanteest ligikaudu 300 meetrit (lennulennult) ning Tabasalu-Harju teest ligikaudu 400 meetrit (lennulennult), siis rajatav ringristmik tuleb Puudutatud isikute Kinnistu vahetuslähedusse. Ei nähtu, et keskkonnamõju hindamise algatamise üle otsustamisel oleks arvestatud ka sellega, et Puudutatud isikute Kinnistu vahetusläheduses on lubjakivikarjäär, mille töö käigus õhku paisatava tolmu hulk ei ole kuidagi reguleeritud või takistatud. Tee-ehituse käigus kui ka hiljem liikluskoormuse olulisel suurenemisel (Puudutatud isikutele arusaadavalt hakkavad uut teed kasutama eeskätt suured veoautod) õhku paisatava tolmu hulk suureneb veelgi ning mõjutab ilmselgelt oluliselt ümbritsevat keskkonda, sh Puudutatud isikute tervist ja heaolu oma kodus.</p> <p>Eeltoodut arvestades ei saa Puudutatud isikud nõustuda sellega, et ehitus puhul ei algatata keskkonnamõju hindamist. Ehitus kui ka hilisem teekasutus toovad endaga kaasa olulise keskkonnamõju, mida ei saa pelgalt formaalsetel ettekäanel eirata. Enne ehitusloa väljastamist tuleb vastavalt KeHJS § 6 lg-le 1 viia läbi keskkonnamõju hindamine või vastavalt KeHJS § 6 lg 2 p-le 1 anda eelhinnang keskkonnamõju hindamise algatamise kohta. Eeltoodust tuleb teavitada ja anda võimalus seisukohtade esitamiseks ka Puudutatud isikutele.</p> <p>II. Ehitustegevuse käigus tekkivast õhusaastest</p>	<p>Nagu arvamuse esitajad on korrektset viidanud, KeHJS § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara (KeHJS §2²). KeHJS § 6 lg 1 nimetab tegevused, millel on oluline keskkonnamõju, mh kiirtee, 2100 meetri pikkuse või pikema peamaandumisrajaga lennuvälja, üle kümne kilomeetri pikkuse nelja sõidurajaga tee püstitamisel või ühe või kahe sõidurajaga tee ehitamisel vähemalt nelja sõidurajaga teeks (p 13). Muu infrastruktuuri ehitamise ja kasutamise lubamise korral peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas tegevusel on oluline keskkonnamõju (KeHJS § 6 lg 2 p 10). Antud juhul on seda ehitusloa andja ka teinud, projektiga kavandatavate tegevuste osas on koostatud eelhinnang ning selle alusel otsustatud keskkonnamõju hindamine jätta algatamata.</p> <p>Projektlahenduse kohta koostati keskkonnamõju eelhinnang (OÜ Hendrikson & Ko, töö nr 21004057) litsentseeritud keskkonnaeksperti poolt. Hinnangus jõuti järeldusele, et: „Käesoleva projekti puhul ei ole keskkonnamõju hindamine (KMH) vajalik, kuna vastavalt KeHJS ja määruses nr 31 esitatud tingimustele ja kriteeriumitele ei ole alust eeldada olulise keskkonnamõju esinemist. Olulise keskkonnamõju vältimine tuleb tagada korrektsete töömeetoditega.“</p> <p>Selgitame, et vastavalt KeHJS § 11 lg 2², peab otsustaja enne seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja lõikes 2¹ viidatud tegevuse keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamist küsima seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, esitades neile seisukoha võtmiseks eelhinnangu ning keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu. Asjaomaste asutustena on käsitletavat vaid KeHJS § 2³ nimetatud asutused. Kavandatav tegevusest puudutatud isikud asjaomaste asutuste hulka ei kuulu, sellegipoolest oli keskkonnamõju eelhinnang lisatud avalikustatavatele dokumentidele ja igatüüpi oli võimalik sellega tutvuda.</p> <p>Eelhinnangule tuginedes koostas Transpordiamet eelnõu tee-ehitusloa andmiseks ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmiseks (ühisotsus EhS ja KeHJS alusel). Eelnõu osas on asjaomased asutused esitanud oma seisukohad, sh Keskkonnaamet, ning nõustunud keskkonnamõju hindamise algatamata jätmisega.</p> <p>II Kavandatava tegevusega kaasnevaid õhusaaste küsimusi on käsitletud keskkonnamõju eelhinnangus. Eelhinnangu ptk 4 kohaselt õhusaaste võimaliku mõju hindamise käigus analüüsiti ka piirkonna teiste saasteallikate (paiksed heiteallikad, nt Harku lubjakivikarjääri seadmed ja masinad) võimalikku kumuleeruvat mõju, kuid olulisemad paiksed saasteallikad asuvad teeprojekti alast piisavalt kaugel ning märkimisväärset saasteainete kumuleerumist tõenäoliselt ei esine. Teoreetiliselt võib oluline koosmõju esineda nt juhul, kui tundlik objekt (nt elamu) asub vahetult suure liikluskoormusega teelõigu ääres (nt lähima kümnekonna meetri kaugusel) ning samal ajal mõjutab eluhoonet piirväärtuse lähedane paiksetest saasteallikatest tingitud saastetase. Kirjeldatud väga ebasoodsaid asukohti teadaolevalt projektiala piirkonnas ei esine. Heiteallikatele väljastatud keskkonnamõju lubadest ja registreeringutest nähtub, et saasteainete heite piirväärtuste ületamist väljaspool ettevõtete tootmisterritooriume ei esine ning ülenormatiivne koosmõju projektiala piirkonnas on seega ebatõenäoline. Ehitusloa kõrvaltingimuseks on määratud tingimus: „Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid, sh lõhn) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmu materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).“ Antud tingimus puudutab ja kohaldub teeprojektiga kavandatav ehitustegevusele, see ei kohaldu laiemalt, nt juba tegutsevatele</p>
--	--	---

	<p>Edastatud tee ehitusloa eelnõu punktis 12 on viidatud, et ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid, sh lõhn) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmavaid materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).</p> <p>Puudutatud isikud on seisukohal, et ehitusloa eelnõus sisalduv soovitus on liialt üldsõnaline. Nagu eespool märgitud, ei nähtu Puudutatud isikutele edastatud dokumentidest, et oleks arvestatud Harku Lubjakivikarjääri tegevusega piirkonnas. Eelnevalt on selgitatud, et karjääri tegevuse käigus õhku paisatav tolmu ei ole Puudutatud isikutele teadaolevalt kuidagi reguleeritud ning sellest tulenevalt on Puudutatud isikute elu juba eos häiritud. Ei saa ka jätta märkimata, et Puudutatud isikul II on pideva õhusaaste tõttu välja kujunenud tolmuallergia, mistõttu on ehitustegevuse käigus tekkiva õhusaaste korrektne vältimine ja piiramine eriti oluline.</p> <p>Eeltoodust tulenevalt on Puudutatud isikud seisukohal, et ehitusloas ei saa olla sedavõrd üldsõnaline soovitus õhusaaste vältimiseks. Ehitustööde teostamisele tuleb ette näha konkreetsed meetmed, kuidas õhusaaste levikut takistatakse ning see ei saa jääda üksnes soovitus tasandile.</p> <p>III.</p> <p>Ehitustegevuse käigus tekkivatest müra-, vibratsiooni- ja valgushäiringutest</p> <p>Edastatud tee ehitusloa eelnõu punktis 11 on märgitud: Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päevasel ajal ning tööpäevadel. Masinate ja seadmete tankimis- ja ladustamisplatsid ei tohiks võimalusel paikneda majapidamiste lähedal. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras.</p> <p>Puudutatud isikute hinnangul on ehitusloa eelnõu punktis 11 sõnastatud „soovitus“ kummastav. Tuletame meelde, et Kinnistu on Puudutatud isikute koduks, kus elatakse aastaringelt. Selliselt ei ole mõeldav, et ehitusloaga jäetakse võimalus ehitustööde teostamiseks öisel ajal või nädalavahetustel. Paraku just seda punktis 11 sõnastatud „soovitus“ võimaldab.</p> <p>Ehitustegevus juba iseenesest riivab Puudutatud isikute omandipõhiõigust (PS § 32) ja õigust perekonna- ja eraelu puutumatusse (PS § 26). Andes sisuliselt loa müra- ja valgushäiringute tekitamiseks öösel, on oht Puudutatud isikute elu oma kodus muutub sootuks võimatuks. Puudutatud isikud ei saa ega pea sellist tegevust taluma ning seetõttu ei saa sellise tingimusega ka nõustuda.</p> <p>Seetõttu tuleb ehitusloas sätestatud tingimust korrigeerida selliselt, et ehitustegevus on lubatud üksnes päevasel ajal ning tööpäevadel.</p> <p>IV.</p> <p>Ehitustegevuse käigus tekkivatest jätmetest</p> <p>Arvestades viimastel aastatel elavnenud arendustegevust piirkonnas, on Puudutatud isikutele negatiivne kogemus seoses ehitustegevuse käigus tekkinud jätmete käitlusega. Nimelt on piirkonnas tegutsenud arendajad jätnud ehitustegevuse käigus tekkinud prahi koristamata, mis ilmastikuoludest tingituna on praht kandunud ümbritsevatele kinnistutele, sh Puudutatud isikute Kinnistule. Selliselt on Puudutatud isikud elamisväärse keskkonna tagamiseks sunnitud ise tekitatud jätmeid kõrvaldama, kuivõrd arendajad või edaspidised kinnistute omanikud seda tegema ei soostu.</p> <p>Sellest tulenevalt soovivad Puudutatud isikud, et kõik ehitustegevuse käigus tekkivad jätmed saaksid korrektselt kõrvaldatud ning et oleks välistatud olukord, kus ehitusjätmeid peavad kõrvaldama Puudutatud isikud. Ehituse käigus tekkivad jätmed tuleb eemaldada selliselt, et puuduks oht jätmete kandumiseks Puudutatud isikute</p>	<p>karjäärile. Projekteeritava tee ehitusel ei ole kavandatud eriliselt tolmavaid tegevusi. Levinuim tee-ehitusel kasutatav tolmutõrje meetod on tolmava materjali ja/või tee niisutamine. Seetõttu leiab Transpordiamet, et ehitusloale lisatud kõrvaltingimus on piisav.</p> <p>III</p> <p>Selgitame, et kehtivast seadusandlusest tuleneb kohustus, et ehitaja peab järgima kehtivaid müranorme nii öösel kui päeval. Müra normtasemed on kehtestatud keskkonnaministri määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“. Ehitusmürale normtasemeid ei ole, kuid määruse lisas 1 sätestatakse, et ehitusmüra piirväärtusena rakendatakse kella 21.00-7.00 asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasemeid. Normtaseme tagamine on ehituse töövõtjale kohustuslik. Lisaks on ehitusloa kõrvaltingimuste alusel soovitatav vältida igasuguseid müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid öösel ja nädalavahetustel, mistõttu neid tegevusi on soovitus teostada päevasel ajal ning tööpäevadel.</p> <p>IV</p> <p>Vastavalt ehituslepingule korraldab ehitaja ehitusel tekkivate jätmete nõuetekohase käitlemise. Sh vältides jätmete sattumise kõrvalkinnistutele. Transpordiameti ehitusobjektidel ei ole sellega varasemalt probleeme esinenud. Kui realselt peaks selline olukord juhtuma ja märkate ehituse käigus probleeme jätmete käitlemisel, tuleb koheselt teada anda stendidel toodud ehitusfirma kontaktisikule, kes korraldab probleemi lahendamise.</p> <p>V</p> <p>Ehitusloaga hõlmatud alal ei asu kultuurimälestisi ega nende kaitsevööndeid. Samuti ei ole seal piirkonnas teada arheoloogilisi leiukohti. Ehitusloa kõrvaltingimuseks olev punkt, et <i>pinnasetöödel tuleb arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsiktuleku võimalusega terve projektiala ulatuses ja et Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) peab leidja sellisel juhul tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile</i>, on Muinsuskaitseameti tüüpõue ja ettevaatusabinõu. See aitab tagada, et ka väljaspool muinsuskaitsealasid ja kaitsevööndeid, kus ei ole teada arheoloogiliste väärtuste esinemist, oskavad osapooled juhuslikult leiu ilmsiktulekul käituda ja sellest Muinsuskaitseametit teavitada.</p> <p>Otsus: Jätta kirjas esitatud ettepanekud arvestamata, sh ettepanek keskkonnamõju hindamise läbiviimiseks.</p>
--	---	--

	<p>Kinnistule või selle vahetuslähedusse. Kohane oleks selles osas määrata ka järelevalve teostaja.</p> <p>V.</p> <p>Piirkonnas asuvatest arheoloogilistest leidudest</p> <p>Ehitusloa eelnõu punktis 2 on sedastatud, et pinnasetööl tuleb arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega terve projektiala ulatuses. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) peab leidja sellisel juhul tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.</p> <p>Puudutatud isikutele jääb arusaamatuks viidatud punkt arusaamatuks. Olukorras, kus on teada, et piirkonnas esineb arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstulek, esineb suuremahulise ehitusprojekti teostamisel oluline oht kultuuripärandi hävimisele. Kas sellega on ehitusloa andmise menetluse käigus arvestatud? Kui jah, siis mis kaalutlustel on eelistatud ehitustegevuse lubamist? Kui ei ole arvestatud, siis miks?</p> <p>Puudutatud isikud soovivad kõigi eeltoodud asjaoludega arvestamist ning ametlikku seisukohta tõstatatud probleemide osas. Vastavad seisukohad ja teated palume esitada Puudutatud isikutele käesoleva seisukoha päises viidatud rekvisiitidel.</p>	
--	--	--

2.3. Piirnevate kinnisasjade omanikud, kes arvamust ei avaldanud

Järgnevas tabelis toodud kinnisasjade osas ehitusloa menetluse käigus arvamust ei avaldatud. Kui arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul ehitusloa eelnõu saamisest arvates arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi ehitusloa eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 42 lg 9).

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Instituudi tee 19// Vana-Tammemäe	72501:001:0859 (endine 72701:001:1349)
Aia põik 10	19801:001:4700
Aia põik 12	19801:001:4702
Aia põik 14	19801:001:4704
Aia põik 2	19801:001:3026
Aia põik 4	19801:001:3027
Aia põik 5	19801:001:4696
Aia põik 7	19801:001:4697
Aia põik 8	19801:001:4698
Aia põik L1	19801:001:4708
Aia tn 17	19801:001:3457
Aia tänav L6	19801:001:4693
Aiandi tee 3	72701:001:0844
Altmäe tee 11	72701:001:0160
Altmäe tee 3 // Tiigi	72701:001:0770
Altmäe tee 5	72701:001:0601
Altmäe tee 6	72701:001:0790
Altmäe tee 7	72701:001:0818
Altmäe tee 8	72701:001:0064
Altmäe tee 9	72701:001:0159

Angerja tee 30	72701:001:0677
Angerja tee 31	72701:001:0663
Angerja tee 32	72701:001:0664
Angerja tee 33	72701:001:0675
Angerja tee 34	72701:001:0666
Angerja tee 35	72701:001:0665
Angerja tee 36	72701:001:0668
Angerja tee 37	72701:001:0676
Angerja tee 38	72701:001:0751
Angerja tee 39	72701:001:0667
Angerja tee 40	72701:001:0739
Angerja tee 41	72701:001:0674
Angerja tee 42	72701:001:0735
Angerja tee 43	72701:001:0678
Angerja tee 44	72701:001:0748
Angerja tee 45	72701:001:0673
Angerja tee 47	72701:001:0672
Angerja tee 49	72701:001:0671
Angerja tee 53	72601:001:0291
Angerja tee 57	72701:001:0738

Angerja tee 59	72501:001:0720
Angerja tee L1	72701:001:0679
Angerja tee L2	72701:001:0681
Angerja tee L3	72701:001:0682
Angerja tee L4	72701:001:0753
Angerja tee L5	72701:001:0752
Angerja tee L6	72701:001:0747
Angerja tee L7	72701:001:0746
Angerja tee L8	72701:001:0745
Harku karjäär 3	72701:001:0012
Harku kergtee L5	72501:001:0593
Harku tee 2	72601:001:0467
Harku tee 4	72701:001:0594
Harku tee 4b	72701:001:0067
Harku tee 6	72701:001:0128
Instituudi tee 1	19801:001:3861
Instituudi tee 12	19801:001:3699
Instituudi tee 130	72501:001:0871
Instituudi tee 132	72701:001:2073

Instituudi tee 132a	72501:001:0872
Instituudi tee 134	72701:001:2075
Instituudi tee 2	19801:001:3697
Instituudi tee 2a	19801:001:3695
Instituudi tee 4	19801:001:3089
Instituudi tee 70	72601:001:0838
Juuliku-Tabasalu tee L21	72701:001:2071
Juuliku-Tabasalu tee L21	72501:001:1497
Kaasiku tee 2	72601:001:1591
Kivinurme	72501:001:0206
Korku	72701:001:0019
Koru põik 7	72701:001:2080
Koru põik 9	72701:001:2081
Kotka tee 2	72701:001:0771
Kotka tee 4	72501:001:0205
Kotka tee 5	72701:001:0778
Kotka tee 7	72701:001:0773
Lutsu	72501:001:1060
8 Tallinn-Paldiski tee L11 (endine Lutsu)	72501:001:1059
Metsavahi tee 1	72701:001:0488

Männiku	72701:001:0981
Nurme põik 1	19814:001:0279
Nurme põik 4	19814:001:0284
Nurme põik 6	19814:001:0286
Nurme põik 8	19814:001:0288
Nurme tee 15	19814:001:0394
Paldiski mnt 164	19814:001:0551
Paldiski mnt 245c	78406:605:0012
Paldiski mnt 245f	78406:605:0014
Paldiski mnt 249	78406:605:0017
Paldiski mnt 301	72701:001:0042
Paldiski mnt 303	72701:001:0052
Paldiski mnt 305	72701:001:1231
Paldiski mnt 432	72701:001:0085
Piigipuu tn 2	72701:001:1728
Piigipuu tn 4	72701:001:1727
Piigipuu tn 6	72701:001:1726
Pilliroo tn 42a	72601:001:0393
Põldsaares	72701:001:0292
Põlma	72501:001:0592
Pääsukese tee 1	72701:001:0508
Pääsukese tee 2	72701:001:0509
Pääsukese tee 2a	72701:001:0644
Ristiku tn 7	19814:001:0164
Ristiku tn 8	19814:001:1000

Transpordiameti korralduse „ Tee ehitusloa andmine riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 11,0 14,0 Tähetorni–Harku lõigu ja Harku eritasandilise ristmiku ehituseks ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“
 lisa 2

Ristiku tn 9	19814:001:0158
Rohtla	19814:001:0595
Sepa	19814:001:0160
Suurekivi	72701:001:0440
Tammelehe tee 29	72701:001:0369
Tammelehe tee 11	72701:001:0379
Tammelehe tee 13	72701:001:0378
Tammelehe tee 15	72701:001:0377
Tammelehe tee 17	72701:001:0376
Tammelehe tee 19	72701:001:0375
Tammelehe tee 21	72701:001:0374
Tammelehe tee 23	72701:001:0373

Tammelehe tee 27	72701:001:0371
Tammelehe tee 31	72701:001:0368
Tammelehe tee 33	72701:001:0367
Tammelehe tee 35	72701:001:0366
Tammelehe tee 37	72701:001:0365
Tammelehe tee 39	72701:001:0364
Tammelehe tee 41	72701:001:0363
Tammelehe tee 43	72701:001:0362
Tammelehe tee 45	72701:001:0361
Tammelehe tee 47	72701:001:0359
Tammelehe tee 49	72701:001:0358
Tammelehe tee 51	72701:001:0357

Tammelehe tee 9	72701:001:0381
Tammelehe tee 9a	72701:001:0458
Tammemäe	19801:001:2605
Tammeniidu	72501:001:0860
Tammi tee 2	19801:001:3057
Tammi tee 4	19801:001:3058
Tuisu	72701:001:0087
Tähetorni tn 106	78406:605:0016
Tähetorni tn 108	78401:101:1039
Tähetorni tn 108a	78401:101:1362
Tähetorni tn 61a	19814:001:0395
Tähetorni tn 61b	19814:001:0136

Tähetorni tn 63	19814:001:0481
Uus tn 10	19814:001:0553
Uus tn 11	19814:001:0555
Uus tn 11a	19814:001:0572
Uus tn 11b	19814:001:0135
Uus tn 12	19814:001:0554
Uus tn 13	19814:001:0556
Uus tn 6	19814:001:0549
Uus tn 8	19814:001:0550
Uus tänav L1	19814:001:0583
Uus tänav L2	19814:001:0557
Vahtra	72701:001:0053

Vana-Kaasiku	72601:001:1589
Vanamänniku	72701:001:0732
Veerme tn 36	78401:101:1337
Volle	72701:001:0819
Väriheina tee 14	72601:001:0395
Väriheina tee 24	72601:001:0396
Ämari	72601:001:0801
Ämari	72601:001:0803

* Kui kooskõlastaja või arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul tee ehitusloa eelnõu saamisest arvates kooskõlastamisest keeldunud või arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse ehitusloa eelnõu kooskõlastaja poolt vaikumisi kooskõlastatuks või eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi ehitusloa eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 42 lg 9).